



Exsultet

Dramaturgie letošního chrámového koncertu nejen že navazuje na tradici souborové linie usilující o uvádění (současných) duchovních děl v jejich původních prostorách (od 2010), ale také doplňuje dvacetileté jubileum **Ensemble Opera Diversa** o další provedení světové premiéry od dlouhodobě spřízněného skladatele.

Veškeré další informace naleznete také na operadiversa.cz a na [facebookové události](#).

24. října 2023 v 19.00

**Českokobratrský evangelický chrám Jana Amose Komenského („Červený kostel“)
v Brně**

Tisková zpráva 12. 10. 2023

Při návratu do „Červeného kostela“ na Komenského náměstí se setkávají dva zdánlivě vzdálené světy: výběr *Responsorií Bílé soboty* pozdně renesančního **Carla Gesualda da Venosy** s novým *Exsultet* kmenového autora **Ondřeje Kyase**, který z iniciativy souboru zkomponoval skladbu využívající „ustálenou“ instrumentaci diversního smyčcového orchestru obohacenou o vibrafon a kvarteto historických nástrojů. Ve spolupráci s komorním sborem **Ensemble Versus** tak vznikl program, který pod pomyslnou taktovkou **Gabriely Tardonové** symbolizuje étos dlouhodobých snah souboru přinášet nové, znovuobjevovat pozapomenuté a hledat kontexty v méně provozovaném.



Text Exsultet je rozdělen na 24 strof (odstavců, oddílů). Každý z oddílů je založen na prodlevě vybrané z katalogu „mých oblíbených čtyřzvuků“. Tento soupis čtyřzvuků, jejichž společnou vlastností je jistá harmonická význačnost (v rámci tonálního/modálního uvažování) a napětí mírné disonance (vždy obsahují interval sekundy či septimy) jsem si před nějakou dobou sestavil, aniž bych měl v úmyslu použít jej právě v Exsultet. Čtyřzvuky jsou pak různě instrumentačně pojednány: zpočátku jako statické prodlevy, později se pomocí figurací a oktávových transpozic „rozhýbají“. Nad nimi se klenou melodické linie. Na několika místech dojde i ke kánonickému, tj. fázovému zahuštění výchozího jednohlasu. Také rytmus vychází z uvolněného chorálního stylu, svobodně střídajícího metrum dle požadavků textu. V rytmizovanějších pasážích se pak rytmus zpevňuje k precizní pulzaci v duchu Reichova minimalismu.

Ondřej Kyas

PROGRAM

CARLO GESUALDO DA VENOSA: *Tenebrae Responsoria* pro sbor a hráče na historické nástroje, výběr (1611)

ONDŘEJ KYAS: *Exsultet* pro sbor, historické nástroje, smyčce a bicí (2023)

PREMIÉRA

ÚČINKUJÍCÍ

Ensemble Versus a hráči na historické nástroje, sbormistři **Vladimír Mañas** a

Patrik Buchta

Ensemble Opera Diversa, vedoucí orchestru **Jan Bělohlávek**

Lukáš Rieger mluvené slovo

Gabriela Tardonová dirigentka

Vstupné na koncert je dobrovolné.

Koncert se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury ČR, statutárního města Brna a Ochranného svazu autorského.

Ensemble Versus vznikl v roce 2003 jako komorní sbor studentů Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, v roce 2009 se stal součástí brněnského sdružení hudebníků **Ensemble Opera Diversa**. Sbor založil **Vladimír Mañas**, řídí jej společně se sbormistrem **Patrikem Buchtou**. Ensemble Versus od svého počátku působí pod záštitou Ústavu hudební vědy FF MU. V tematických programech duchovní hudby 16. a 17. století vystupuje se specializovanými instrumentálními soubory (*Capella Ornamentata*, *Castello in aria*, *Musica figuralis*). Repertoár sboru je soustředěn

na duchovní hudbu 16. a 20. století

a na duchovní díla současných skladatelů.

Muzikologické zázemí umožňuje souboru provádět renesanční skladby ve vlastních transkripcích, rovnocenné místo v repertoáru mají také skladby vzniklé

na objednávku sboru. Kromě

vlastních vystoupení se sbor podílel na řadě větších, vokálně-instrumentálních projektů, tradičně také s diversním orchestrem (premiéra kantáty *Duše pout Emilie* Hany Škarkové, premiéra *Chrámového koncertu* Petera Grahama, *Te Deum laudamus* a *Magnificat* Ondřeje Kyase nebo české premiéry *Misericordia* Lukáše Borzíka a *Da pacem* Peterise Vaskse).



Gabriela Tardonová

(* 1975) pochází z Karviné. V roce 1998 promovala na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity v oboru sbormistrovství a poté vystudovala dirigování na JAMU ve třídě Rostislava Hališky a Lubomíra Mátlá. V letech 2003–2004 studovala v rakouském Grazu na Universität für Musik und darstellende Kunst

v dirigentské třídě Martina Siegharta. V rámci tohoto stipendijního pobytu byla vybrána k aktivní účasti na mezinárodním festivalu International Week konaném v Grazu, kde

spolupracovala s univerzitním symfonickým orchestrem. Do velké míry se zaměřuje především na uvádění soudobé operní tvorby, působí jako dirigentka orchestru Mladí brněnští symfonikové. S Ensemble Opera Diversa pravidelně spolupracuje od roku 2006.

Ensemble Opera Diversa je umělecký soubor, který se soustředí na objevené hudební a divadelní programy. Během více než dvacetiletého působení se ze souboru vyvinula hudební společnost, jež ve vlastní produkci organizuje kolem dvou desítek vystoupení ročně, a to především v domovském Brně. Jedinečnost souboru je z části způsobena jeho trojediností – autorské hudební divadlo, orchestrální nebo komorní koncerty s objevenou dramaturgií a koncerty komorního sboru Ensemble Versus. K tomu těleso iniciuje nebo se podílí na tvorbě CD nosičů či rozhlasových nahrávek. Svou dramaturgií, podněcováním nových skladeb i interpretačním nasazením soubor usiluje o dialog s otevřeným posluchačem.



www.operadiversa.cz

www.facebook.com/operadiversa

www.instagram.com/operadiversa

Kontakt:
Jiří Čevela
produkce Ensemble Opera Diversa
mobil: +420 774 524 962
e-mail: cevela.jirka@seznam.cz